

[Lars Emil Johansen]

Til de af venstresocialisternes medlem af udvalget, hr. Steen Folke, stillede ændringsforslag til forslag om Grønlands hjemmestyre vil jeg gerne knytte følgende bemærkninger.

Hr. Steen Folke har stillet et ændringsforslag til den paragraf i hjemmestyreloven, nemlig § 8, der har givet anledning til de største og mest heftige diskussioner i hjemmestyrekommissionen i de 2½ år, kommissionen har arbejdet. Det er den paragraf, der drejer sig om, hvorledes den fremtidige råstofstyring i Grønland skal være. Der foreslås her, at forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af sådanne råstoffer forbeholdes Grønlands landsting. Jeg må sige, at forslaget er helt i overensstemmelse med siumuts oprindelige udgangspunkt i hjemmestyrekommissionen. Det ville derfor rent umiddelbart være naturligt, at siumut og socialistisk folkeparti stemte for dette ændringsforslag. Vi må imidlertid understrege, at den formulering af hjemmestyrelovens § 8, som findes i det foreliggende forslag til lov om Grønlands hjemmestyre, er et udtryk for det forlig, det kompromis, vi fra siumuts side har været med til at indgå i hjemmestyrekommissionen, og vi mener ikke, det er forsvarlig politik at løbe fra det kompromis og det forlig, vi har været med til at indgå.

Netop denne paragrafs formulering betragter vi som en helt grundlæggende forudsætning for forligets opretholdelse, og da vi som initiativtagere til paragraffens formulering og tilblivelse og til hele hjemmestyreiden føler et ansvar over for det foreliggende resultat af kommissionsarbejdet, kan vi selv sagt ikke være med til at gennemføre et ændringsforslag af denne karakter. Derved ville vi jo medvirke til at fjerne hele grundlaget for den hjemmestyreordning, der er foreslået. Det ønsker vi ikke. Af disse grunde vil vi undlade at stemme om hr. Steen Folkes ændringsforslag til § 8 i forslaget til hjemmestyreloven.

Ligeledes agter vi at undlade at stemme om hr. Steen Folkes ændringsforslag nr. 3, nemlig det, der foreslår et nyt stykke 4 i hjemmestyrelovens § 11, hvorefter hjemmestyret skal have kompetence til at afgøre, om der skal være udenlandske militærbaser i Grønland. Det er en kendsgerning, at vi, der har et medansvar for den foreslåede hjemmestyreordning, har anerkendt princippet om hjemmestyrets indførelse inden for det nuvæ-

rende rigsfællesskabs rammer, altså inden for de muligheder, som den gældende grundlov indeholder. Da spørgsmålet om forsvarspolitik ifølge grundloven påhviler rigsmyndighederne og altså er en af forudsætningerne for rigsfællesskabets opretholdelse, ville det være helt paradoksalt af os, såfremt vi skulle gå ind for et forslag af den karakter. Derfor agter vi at undlade at stemme, når der skal stemmes om dette ændringsforslag.

Med hensyn til hr. Steen Folkes andre ændringsforslag, nemlig til et nyt stykke 3 til § 11 i hjemmestyreloven og til et nyt stykke 3 i hjemmestyrelovens § 15, forholder det sig anderledes med vores stillingtagen. Siutum har i hjemmestyrekommissionen rejst begge forslag, men har ikke kunnet opnå tilslutning til dem.

Spørgsmålet om hjemmestyrets ret til at deltage i samarbejdet mellem beslægtede minoritetsbefolkninger, altså først og fremmest det igangværende inuitsamarbejde, har vi kun sikret i hjemmestyrekommissionens betænkning. Da vi er helt enige i de foreslåede tilføjelser til henholdsvis § 11 og § 15 i hjemmestyreloven, og da disse efter min bedste overbevisning ikke indeholder nogen form for afvigelser i forhold til det i hjemmestyrekommissionen indgåede forlig, agter vi at stemme for nr. 2 og nr. 4 af de af hr. Steen Folke stillede ændringsforslag.

Hvad angår ændringsforslag nr. 4, der vedrører hjemmestyrets kompetence til at ændre Grønlands tilknytning til EF, herunder eventuelt at beslutte en udtræden af EF, kan det tilføjes, at begge regeringspartier jo er gået ind for, at Grønland skal have en sådan mulighed. Det ville derfor kun være naturligt og konsekvent at lovhjemle denne mulighed.

Om de af kristeligt folkeparti uden for betænkningen stillede ændringsforslag skal jeg nøjes med at bemærke, at vi ikke kan stemme for disse, da de efter min mening alle strider imod det resultat af hjemmestyrekommissionens arbejde, som vi er medansvarlige for.

De af ministeren stillede ændringsforslag, som begge er af rent teknisk karakter, vil vi naturligvis stemme for.

Så vil jeg gerne lige knytte nogle kommentarer til de bemærkninger, hr. Dohrmann kom med for et lille øjeblik siden fra denne talerstol. Hr. Dohrmanns tale, som vi efter-